

KESKKONNAAMET

Kalmer Poopuu
vallavanem
Salme Vallavalitsus
vald@salmevald.ee

Teie 19.12.2016 nr 7-6/387-1

Meie 17.01.2017 nr 6-5/17/1200

**Anseküla Vallimaa maaüksuse
detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilisest hindamise vajalikkusest**

Austatud Kalmer Poopuu

Küsisite Keskkonnaameti seisukohta Anseküla Vallimaa kinnistu detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse kohta. Esitasite selleks OÜ Clanga poolt koostatud töö „Ekspert hinnang Vallimaa kinnistule (72101:002:0302) planeeritud taristu mõjude kohta merikotka elupaiga seisundile“ (koostanud Renno Nellis, edaspidi nimetatud *ekspert hinnang*). Eelnevalt on Keskkonnaamet 06.06.2016 kirjas nr 6-5/16/176-2 palunud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) § 33 lg 6 kohase seisukoha andmiseks esitada KeHJS § 33 lõigetele 3, 4 ja 5 vastav eelhindang ning lisaks võtta ekspert hinnang ornitoloogilt kavandatava tegevuse mõju kohta merikotka püsielupaigale.

Salme Vallavalitsuse 25.04.2016 korraldusega nr 2-3/59-1 algatatud Anseküla Vallimaa kinnistu detailplaneeringu (katastriüksuse tunnus 72101:002:0302) eesmärgiks on kämpingukompleksi rajamine (10 kämpingumaja ja u 100 m² suurune administratsioonihooned), maa sihtotstarbe osaline muutmine, juurdepääsutee planeerimine Kuressaare-Sääre maanteelt 77, ehitusala, haljastuse, välisvalgustuse ja tehnorajatiste planeerimine. Detailplaneeringuga kavandatu elluviimiseks on vajalik Läänemere ranna ehituskeeluvööndi vähendamine.

Keskkonnaamet on tutvunud ekspert hinnanguga ning esitab järgnevad märkused:

1. Keskkonnaamet nõustub ekspert hinnangus toodud Renno Nellise seisukohtadega, et kavandatud tegevus soovitud kujul (olemasoleva pinnastee kasutamine ning 10 kämpingumaja ja teenindushoone ehitamine) Vallimaa maaüksuse mereääres olevale legendikule Anseküla merikotka püsielupaigale lähemal kui 400 m ei ole kõnealuse kotka edukat pesitsemist häirimata võimalik. Ekspert teeb ettepaneku rajada uus juurdepääsutee Vallimaa maaüksuse põhjapiirile ning rajada kämpingukompleks mereääres oleva legendiku põhjaossa. Lähtuvalt Anseküla merikotka kaitsevajadustest on see üks võimalik variant, kuid mitte ainuke, sest selline lahendus ei arvesta Läänemere ranna ehituskeeluvööndi kaitse-eesmärke (selles osas on seisukoht antud allpool).
2. Keskkonnaamet on hinnanud ehituskeeluvööndi vähendamise otstarbekust soovitud asukohas ja soovitud tingimustel. Ehituskeeluvööndi vähendamise menetlus on Keskkonnaametis omaette protsess, mille käigus tehakse kaalutusotsus looduskaitse seaduse (edaspidi nimetatud *LKS*) § 40 lg 1 alusel vastu võetud detailplaneeringu alusel. LKS § 40 lg 1 kohaselt võib ranna ja kalda ehituskeeluvööndit suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva

kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 34).

Selgitusena lisame, et käesoleval hetkel ja ka detailplaneeringu kooskõlastamise etapis ei võta Keskkonnaamet seisukohta ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse osas. Seisukohta ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku suhtes saab Keskkonnaamet võtta alles pärast detailplaneeringu vastu võtmist ja vastava põhjendatud avalduse Keskkonnaametile esitamist. Ehituskeeluvööndi vähendamise asjaolusid kaaludes arvestab Keskkonnaamet, et kuigi Maaameti ajalooliste kaartide andmete põhjal on maaüksuse mereääres oleval legendikul asunud ajalooline talukoht (Ranna talu), on kavandatud tegevuse puhul tegemist teistsuguse otstarbega ehitistega. Seda aspekti arvestab Keskkonnaamet ehituskeeluvööndi vähendamise kaalumisel negatiivse aspektina. Siinjuures arvestab Keskkonnaamet ka seda asjaolu, et turismindusel (10 kämpingumajal) on suurem mõju ranna kaitse-eesmärkidele kui ajaloolise talukoha taastamine selle esialgsel kujul (ühe pereelamu). Lisaks tuleb arvestada ka seda, et maaüksusel on olemas ehitusvõimalus väljaspool Läänemere ranna ehituskeeluvööndit. Väljapoole ehituskeeluvööndit ehitamist toetab ka läheduses asuva Anseküla merikotka püsielupaiga kaitse-eesmärkide täitmine, sest sellisel juhul on võimalik ehitada pesast kaugemale kui 400 m. Kuivõrd maaomanik on avaldanud soovi metsamaa säilitamiseks väljaspool ehituskeeluvööndit, ei saa Keskkonnaamet käsitleda seda olulise argumendina, sest kindlasti esineb sellel metsaalal vähem väärtuslikke alasid ning ka pärast ehituskeeluvööndisse ehitamist jääb maaomanikule seaduslik õigus antud alal teostada metsaraiet, sh lõppraied kui metsa vanuseline struktuur jt parameetrit seda võimaldavad.

3. KeHJS § 33 lg 6 kohaselt sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse üle otsustamisel tuleb enne otsuse tegemist küsida seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, edastades neile seisukoha võtmiseks KeHJS § 33 lõike 3 punktides 1 ja 2 ning lõigetes 4 ja 5 nimetatud kriteeriumide alusel tehtud otsuse eelnõu. Keskkonnaamet on ka oma 06.06.2016 kirjas nr 6-5/16/176-2 palunud KeHJS § 33 lg 6 kohase seisukoha andmiseks esitada KeHJS § 33 lõigetele 3, 4 ja 5 vastav eelhinnang ning lisaks võtta eksperthinnang ornitoloogilt kavandatava tegevuse mõju kohta merikotka püsielupaigale. Salme Vallavalitsus on eelnevalt esitanud Keskkonnaametile Salme Vallavalitsuse 25.04.2016 korralduse nr 2-3/59-1 „Detailplaneeringu algatamine“ ja OÜ Alkranel poolt koostatud Vallimaa kinnistu ehituskeeluvööndi vähendamise eksperthinnangu, kuid kumbki dokument ei vasta eelnimetatud kriteeriumitele. Muuhulgas on analüüsimata näiteks kavandatud tegevuse mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Eeltoodust tulenevalt palub Keskkonnaamet enne Anseküla Vallimaa maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise vajalikkuse seisukoha andmist esitada KeHJS § 33 lõike 3 punktides 1 ja 2 ning lõigetes 4 ja 5 nimetatud kriteeriumide alusel tehtud otsuse eelnõu (eelhinnangu).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Kalda
keskkonnakorralduse spetsialist
keskkonnakasutuse juhtivspetsialisti ülesannetes
Lääne region

Kätlin Kallas 452 7761
katlin.kallas@keskkonnaamet.ee

Allar Liiv 452 7766
allar.liiv@keskkonnaamet.ee